Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Langebek, Jacob

Titel: BREV TIL: Bohne, Mads FRA: Langebek, Jacob (1742-12-11)

Citation: Langebek, Jacob: ”BREV TIL: Bohne, Mads FRA: Langebek, Jacob (1742-12-11)”, i *Breve fra Jacob Langebek*, GYLDEN DALSKE BOGHANDEL., s. 10. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-002054457-000-shoot-L0020544570000006.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Jacob Langebek

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Læs Public Domain-erklæringen

Langebek, Jacob, *Breve fra Jacob Langebek,*

11. December 1742.
TIL MADS BOHNE.

Velædle Hr. Bohne [2],
Høistærede Ven!

Hans meget angeneme Skrivelser af 27. Sept. og 18. Octobris har ieg længe siden erholdet, og hierteligen glæder mig saa vel over Hans lykkelige Ankomst til sit Fædreneland som fremdeles varende ønskelige Velstand. Min gode Herre maatte ansee det for en uforskammenhed af mig, at s. 11ieg i saa lang Tid har forsømt at svare: Men naar han paa den ene side betænker, at begge hans kiære breve ere leverede i mit Logement, uden at ieg har talt med den, som har bragt dem, og paa den anden Side, at hand selv ved sidste Afskeed var saa god og lovede, men ei har efterkommet, at lade mig vide, hvor ieg kunde faae mine breve til hannem befordrede, haaber ieg, han lader al Fortrydelse fare, og anseer saadan Forsømmelse ei for nogen Modvillighed, men for et uheld, der ofte indtræffer med og iblandt de bedste Venner. Havde ieg ikke forleden klaget min Nød for den gode Seer. Hoffmand [1],som vidste gode Raad og har lovet at befordre dette, da muligt Forsømmelsen havde opnaaet en høiere Grad. For de belovede Bornholmske Ord og Talemaader er ieg meget forbunden, saavelsom for alt andet Rart af gamle Danske sager, som ieg af min Elskelige Vens fuldkomne Godhed ved forfaldende Leilighed har at vente. En prøve af hans Venskab fornam ieg, da han sidst var saa god at oversende mig de 8 gamle Bornholmske Breve, som ieg med hans gode Tilladelse har giort 2de copier af, den ene forbeholdt mig selv, den anden herved oversender til min gode Vens tieneste: Det nyeste Brev af 1594 er fuldt af Huller og Copien følgelig defect; dog lige meget, thi det er ei af stor Betydning. Men naar han behager at conferere nogle af de ældere med de Copier, han deraf tilforn haver, skal han befinde, hvor urigtige hans forige Copier ere imod disse baade i aarstal og adskillige ord, og hvor nyttigt det er at kunde faa gamle documenter accurat afskrevne. Skulde der endnu findes flere slige Brevskaber paa Bornholm, og min kiære Ven kunde forskaffe dem til mine Hænder, skulde baade han og ieg begge blive tiente med rigtige udskrifter, og Eiermændene faae deres Originaler tilbage. Jeg takker meget for det tilsendte Sognevidne angaaende Officererne paa Bornholm 1645, som ieg tager mig den Frihed at beholde; s. 12Men den laante Herredags Dom de samme angaaende sendes herved med største Taknemelighed tilbage. Kand Han komme over flere slige Acter eller Domme, som nogen mærkværdig Person eller Handel maatte vedkomme, skede mig en behagelig tieneste, om hand mig den til Afskrift vilde oversende. Ieg forsikrer ei allene, at ikke et eneste Blad af fremmedes Sager hos mig skal forkomme, men endog, at ieg stedse skal beflitte mig paa at aftiene saadan og al anden forhen beviiste Artighed. Hvad Terlon [1] har om den Handel paa Bornholm 1658, har ieg efter forlangende udskrevet, og hermed fremsender, men af den beretning lærer man ikke mange Omstændigheder i den Printzenskioldske Handel. Paa Stobæi [2] auction i Lund havde ieg givet en heel deel commissioner, men intet synderligt faaet af trykte bøger, og slet intet af Manuscripter, og følgeligen ei heller N. 25 in folio, som ieg dog havde sat en lovlig høi Priis paa. Fra samme auction fik ieg ellers en Svensk Lig- Prædiken over Hr. Ebbe Ulfeld, som fra 1649 til 1651 havde Bornholm i forlening; han var til sidst Sveriges Riges Raad, Oberiægermester og Lagmand over Øster Giøtland, døde 30. Ian. 1682. Kunde Min kiære Ven skaffe mig Slutningen af den defede Act over bemte Hr. Ebbe Ulfeld, skal det være mig meget kiært. Ieg har fundet et sted, at aar 1631 har Hr. Tage Tott og Hr. Anders Bilde efter Kongelig Befaling været paa Bornholm og Gullaud at forhøre tvistige Sager og sidde Retten, men ieg veed ikke, om der da noget vigtigt er forefaldet. Fra Hr. Justitz- Secreterer Kleve, som nu er i Paris, har ieg for kort siden havt Brev, Han hilser Min Hr. Bohne meget venligen og iblandt andet skriver disse Ord: „Mr. Bohne har muelig udvalt den beste Deel; kunde man vexle sig een saadan levende Malning til for de øvrige, giorde man mueligen s. 13klogere [1]. “ Det fornemmeste Nyt, som til sidste Geburtsdage [2]forefaldt, var den store Doctor-Grad, hvormed Biskop Hagerup, Professor Reuss, Lector Rosenstand [3] fra Wiborg, Provst Nannestad fra Aarhuus og Provst Bredenberg fra Holbek bleve af Doet. Wøldike giorte til Doctores Theologiæ, og Prof. Kofoed, Prof. Møllman og Krigs-Raad Hedegaard fra Fyen af Prof. Scheid giorte til Doctores luris. Hvorhen de store Krigs-Rustninger sigter, som her begynder at skee, veed Gud best, og ikke mange Mennesker; thi hvad derom af gemene Mand snakkes, er baade med og imod, frem og tilbage, og altsammen ganske uvist. Her er paa Banen at blive oprettet et Antiqvitæts-Collegium eller et lærdt Kongeligt Selskab, som foruden Præses H. Exc. Hr. Geheime Raad von Holstein skal bestaa af tre Slags Lemmer, de første skal være Honorarii, saasom Rostgaard, Tott, Foss &c., de andre Ordinarii, nemlig Gram, Pontoppidan, Wøldike, Scheid, Møllman, Anchersen, Henrichsen (som ellers skal være Secreterer i Collegio) &c., det tredie Slags skal være Adjuncti, hvortil endeel Secreterere og Studentere ere udnævnede: Om dette skal ieg en anden tid give nærmere og vissere underretning. Fra Hr. Iustitz Raad Gram og Hr. Secreterer Hoffman samt flere gode Venner har ieg Min kiære Herre meget tienstligen at hilse; For Resten adbeder ieg mig hans bestandige Venskab. og, næst al Lyksaligheds Tilønskning, lever med inderlig Høiagtning

Velædle Høistærede Vens
tienstærbødige tiener
I. L.

Khvn. d. 11. December 1742.

Langebek, Jacob, *Breve fra Jacob Langebek,*

à Rønne paa Bornholm.